

Kopia till

SNV  
Statens planverk  
FBM  
Kommfullm Kristinehamn  
Lantbrnd  
SVS  
Vägförv  
Lantmåterienh  
Planenh  
Naturvenh  
Naturvårdsrådets ledamöter  
Naturvårdsreg  
Bynd Krhmn

Bildande av naturreservat Sibberön, Kristinehamns kommun

Beskrivning av reservatet

|                               |                                                                                                                                                              |
|-------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <u>Reservatets benämning:</u> | Sibberön                                                                                                                                                     |
| <u>Kommun:</u>                | Kristinehamn                                                                                                                                                 |
| <u>Socken:</u>                | Varnum                                                                                                                                                       |
| <u>Fastighet:</u>             | Sibberön 1:1                                                                                                                                                 |
| <u>Lägesbeskrivning:</u>      | I Vänerns skärgård ca 1/2 mil söder om centralorten.                                                                                                         |
| <u>Gränser:</u>               | Överensstämmer med fastighetsgränser. Avgränsningen i vattenområdet bestäms av reglerna i 1 kap 5 § jordabalken och lagen om gräns mot allmänt vattenområde. |
| <u>Areal:</u>                 | Landareal ca 95 hektar                                                                                                                                       |
| <u>Naturvårdsförvaltare:</u>  | Skogsvårdsstyrelsen i samråd med Kristinehamns kommun.                                                                                                       |
| <u>Markägare:</u>             | Kristinehamns kommun och staten genom naturvårdsfonden efter markförvärv.                                                                                    |

Grund för beslutet

Området är en del av Vänerns skärgård vilken betecknats som riksintresse för rörligt friluftsliv. Sibberön har sedan tidigare betecknats som "fritidsområde" (bl a på allmänna kartor) och flitigt utnyttjats av regionens befolkning. Aktualiserade planer på skogsavverkning har uppfattats som ett hot mot områdets värde. För att begränsa skogsavverkning inom området och bevara en attraktiv karaktär åt "fritidsområdet" genomföres reservatsbildningen. Samtidigt förvärvar staten och Kristinehamns kommun området för naturvårdsändamål. Utöver sitt värde för friluftslivet äger området biotoper som med hänsyn till växt- och djurliv bör skyddas från ingrepp. Detta är främsta motivet för att staten förvärvar delen ”Köjan”.

Med stöd av 7 § naturvårdslagen (1964:822) förklarar länsstyrelsen fastigheten Sibberön 1:1 som naturreservat.

Reservatsföreskrifter

För att trygga ändamålet med reservatet förordnar länsstyrelsen med stöd av 8 - 10 §§ naturvårdslagen samt 9 § naturvårdsförordningen att nedan angivna föreskrifter samt vård- och förvaltningsbestämmelser skall gälla för området.

A. Föreskrifter jämlikt 8 § naturvårdslagen angående inskränkning i markägares och annan sakägares rätt att förfoga över fastighet inom reservatet.

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar skall förbud gälla att

- 3    väsentligt ändra befintlig byggnads exteriör eller uppföra helt ny byggnad annat än enkla servicebyggnader enligt fastställd skötselplan,
- 4    anlägga väg,
3. använda kemiska bekämpningsmedel eller växtnäringssämnen,
4. avverka eller utföra annan skogsbruksåtgärd annat än i enlighet med fastställd skötselplan,

5. bedriva jakt.

A. Föreskrifter jämlikt 9 § naturvårdslagen angående sakägares skyldighet att tåla visst intrång

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktas tåla att de åtgärder vidtages inom området som framgår av till detta beslut bifogad, fastställd skötselplan.

B. Föreskrifter jämlikt 10 § naturvårdslagen om vad allmänheten har att iakttaga inom reservatet.

Utöver föreskrifter och förbud i andra lagar och författningar skall förbud gälla att

1. störa djurlivet t ex genom att klättra i boträd eller genom närgången fotografering,
2. medföra ej kopplad hund eller annat lösgående husdjur,
3. göra upp eld annat än på särskilt iordningställda och anvisade platser,
4. framföra motordrivet fordon.
5. tälta längre än 2 nätter i sträck utan tillstånd av förvaltaren (genom t ex tillsynsman),
6. bryta kvistar, fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar.
7. skada vegetationen i övrigt genom att gräva upp örter, gräs, mossor eller lavar,
8. på störande sätt använda radioapparat, grammofoon, bandspelare e d.

C. Bestämmelser jämlikt 9 § naturvårdsförordningen om skötselplan m m

1. Syftet med naturvårdsförvaltningen är att underlätta allmänhetens vistelse i området och bevara en attraktiv miljö samtidigt som slitage och störningar på växt- och djurliv begränsas.
2. Skötselplan. Länsstyrelsen meddelar föreskrifter om vården av reservatet genom att fastställa bifogade plan.
3. Reservatet skall utmärkas i enlighet med av statens naturvårdsverk utfärdade anvisningar.
4. Naturvårdsförvaltare är skogsvårdsstyrelsen i samråd med Kristinehamns kommun.

Skogsvårdsstyrelsen ansvarar för utformningen av ingrepp i vegetationen inom skötselområde 1-6 och 8 samt uppförande av enkla friluftsanläggningar enligt skötselplan. Kommunen ansvarar för löpande tillsyn och renhållning samt skogsbruks-åtgärder inom skötselområde 7.

4. Samråd beträffande vården och förvaltningen skall ske med länets skötselråd.

Detta beslut kan överklagas hos regeringen, jordbruksdepartementet se bilaga (formulär 3).

Beslut i detta ärende har fattats av länsstyrelsens styrelse. I beslutet deltog landshövding Bengt Norling jämte ledamöterna Arvid Eskel, Arne Hult, Edgar Johansson, Sune Johansson, Bertil Jonasson Helmer Karlsson, K A Karlsson, Göthe Knutson, Elvy Nilsson, Sven Nilsson, Gunnar Olsson, Henry Stjernborg och Nils Wallander samt suppleanten Ove Eriksson.

I den slutliga handläggningen deltog även tf länsråd Bylund, naturvårdsdirektör Wirén, länsarkitekt Andersson, bitr Överlantmätare Åberg, tf förste länsassessor Johansson, tf länsantikvarie Wettergren och byrådirektör Åhgren, föredragande,

## SKÖTSELPLAN FÖR SIBBERÖNS NATURRESERVAT

Skötselplanens innehåll:

- del 1. Allmän beskrivning
- del 2. Delområden
- del 3. Friluftsanläggningar

1. Allmän beskrivning, samt målsättning för reservatets skötsel

3.4 Allmän beskrivning

3.4.8 Data

Areal: Ca 95 ha

Kommun: Kristinehamn

Läge: I Vänerns skärgård, 1/2 mil söder om centralorten i Kristinehamn. Topografiskt kartblad 10 D Karlstad SO.

Syftet med avsättningen: Att främja allmänhetens friluftsliv i skärgårdsnatur samt bevara naturtyper värdefulla

för växt- och djurliv.

#### 3.4.8 Naturförhållanden

Området består egentligen av tre större öar: Kalvön, Sibberön och Köjan samt några mindre holmar. Öarna täcks av varierande och förhållandevis produktiva skogsbestånd med hänsyn till det exponerade läget. Tall dominerar i stora delar av området men rikligt inslag av både björk och gran förekommer. Omfattande stormfällningar har drabbat norra delen av Sibberön-Länskarsudden. I delar av Sibberön har odling och bosättning tidigare förekommit. Odlingsmarkerna är nu igenväxta med ca 50-årig (gran-)skog. Betesdrift har tidigare sannolikt berört huvudparten av området.

Lite varstans utefter stränderna förekommer bestånd av hållmarkstallskog med knotiga, skulpturala trädindivider. Omfattande lövskogar förekommer främst på Köjan. Här förekommer även omfattande strandängar delvis på klapperstensunderlag, delvis på lösare, finkornigt material. Här och var förekommer strandsediment i form av vallar och sandfält.

#### 3.4.8 Kommunikationer

Sibberön sammanbindes med Kalvön via en bro för gång- och cykelväg som går vidare över till Vålöns norra del. Förbindelse med fastlandet kan dock endast ske med båt men avståndet över Vålösundet är endast 200-300 meter. Sommartid går passagerarbåt från Vålösundet till brygga vid Vålön och vid Sibberön.

#### 3.4.8 Serviceanordningar

Vid Sibberön finns en stor brygga för passagerarbåten. Där finns vidare enkla anläggningar som regnskydd, sittgrupper och sopkärl. Anordningarna är relativt gamla och uppbyggda av cement, järn och plåtkonstruktioner.

Området har sedan lång tid betecknats som "fritidsområde" för kristinehamnsborna (jämför markeringar på allmänna kartor). Befintliga stigar synes vara flitigt utnyttjade. Kristinehamns kommun har en tillsynsman anställd för perioden 1 maj - 30 september. Tillsynsmannen gör dagliga turer över Sibberön-Kalvön samt Vålöns stränder.

#### 3.4.8 Föreskrifter

Jämför bifogat förslag till reservatsbeslut.

### DEL 2

## 3 Dispositions- och skötselplan

### 2.1 Allmän målsättning

Skötseln skall främja allmänhetens vistelse i området. För att värna om speciellt värdefulla naturmiljöer och med allmän hänsyn till naturmiljön sker dock viss kanalisering av besökarna och vidare begränsas friluftsanläggningarnas omfattning i känsliga områden.

Drygt halva arealen undantages från vanligt skogsbruk till förmån för vistelsemiljö samt växt- och djurliv.

Skogsbruk kan bedrivas i resterande delar av området, men genomgående skall stor hänsyn tagas till naturmiljön och reservatets syfte.

### 3.4 Åtgärder av allmän karaktär

Inom skötselområdena 9-11 sker ingen avverkning. Skogsområdena får här utvecklas till urskog.

Inom skötselområdena 1-6 och 8 sker skogsavverkning endast i direkt naturvårdande syfte och genom reservatsförvaltarens personal. Avverkat virke användes i första hand till ved för iordningställda eldstäder och konstruktion av enkla friluftsanläggningar. Resterande virke tillfaller kommunen.

3.4.8 Skogsbruk skall ske - genom kommunens skogsförvaltning i samråd med reservatsförvaltaren - inom skötselområde 7 i huvudsak enligt, skogsbruksplan och generellt under stort hänsynstagande till naturmiljön och reservatsbildningens syfte.

2.2.3 Jakt skall ej ske.

### 3.4.8 Fiske

Fiskekort kan köpas i fritidskontorets kiosk vid båtöverfarten.

### 3.4.8 Disposition och skötsel av byggnader

Befintlig timmerstuga vid Sibberöns östra ände användes för information samt av tillsynsmannen och naturvårdsförvaltarens personal i samband med arbete inom området.

#### 3.4.8 Tillsyn

3.4.8.1 Regelbunden (daglig) tillsyn skall ske under sommarsäsong, 1 maj - 30 september, genom kommunens fritidsförvaltning.

3.4.8.1 För tillsynsman skall upprättas instruktion

#### 3.4.8 Renhållning

Sopor och latrin skall regelbundet avhämtas (av tillsynsman).

### 3.4 Dispositions- och skötselplan för delområden

#### Skötselområde 1

Beskrivning: Badplats med campingtor, Brygga för mindre passagerarbåt, enkla regnskydd, sittgrupper och sopkärl finns f n.

Området sammanfaller till stor del med avdelning 1 i skogsbruksplanen samt mindre delar av avdelningarna 2 och 3. Således utgöres skogsbeståndet i norra halvan av relativt ung tallskog med inslag av täta granar och en hel del lövträd. Innanför (väster om) badplatsen bildar tät skogsvegetation en avskärmande ”vägg” på 50-75 m avstånd från stranden. Inne i det "rum" som den täta vegetationen avgränsar står ett bestånd av höga, grova, gamla tallar i en attraktiv pelarsal. I delar av området - främst i norr - förekommer omfattande ”långtidscamping”.

Målsättning: Bad, camping och utgångspunkt för besök inom reservatet. Skogsbestånden vårdas så att över huvuddelen av området står en "pelarsal" av tall, en avskärmande tät "vägg" avgränsar området i väster samt så att tätningar av olika format avdelar campingtor m m.

En mindre del av området - norr om bryggan och väster om stigen utefter stranden - upplåtes eventuellt för långtidscamping. Plats för långtidscamping anvisas i varje särskilt fall av tillsynsman. Max tid 2 veckor.

Åtgärd:

1. Upprustning av vind- och regnskydd, toaletter, sopkärl, sittgrupper. Røjning-rensning av campingtor. Informationsanläggning. Komplettering av angrøringsmøjligheter. Rensning av badvikens botten (vid tillfälle med lågvatten). Utvidgning, fördjupning av inloppet till bryggan.
2. Løpande underhåll av anläggningar, intensiv tillsyn. Information om Sibberøn och (naturförhållandena i) Vänern i øvrigt.

#### Skötselområde 2

Beskrivning: Omfatter større delen av avdelningarna 2 och 3 enligt skogsbruksplanen. Relativt magra (håll-)marker med høgstammig tallskog, i norr frøtrødstållning, i søder glest bestånd. Bestånden är delvis starkt påverkade av stormfållningar. I den sydvästligaste delen. vid brofåstet, är beståndet dock tått. Bitvis tått underbestånd av tall och løv.

Målsåttning: "Pelarsal - parkvård". Begrånsad avverkning kan ske i sødra delen (søder om stigen) (20-25 %). I norra delen læmnas skogen orørd liksom i den tåta dungen. vid brofåstet (jåmfør kartan).

Åtgärd:

1. Upprensning av vindfållen, avverkningsavfall m m. Eventuellt gallring (20-25 %) i sødra delen.
2. Fortløpande opprensning vindfållen, røjninger i ungskogsdungar.

#### Skötselområde 3

Beskrivning: Omfatter avdelningarna 4 och 5 enligt skogsbruksplanen. Nordøstligaste delen av Sibberøn vid brofåstet. Gammelt torpstålle. Olikåldrigt, talldominerat bestånd med delvis stort løvinslag. I Østra kanten bergbunden mark med glest bestånd av kortvuxna, grova tallar. Goda vistelseyor vid gårdsplan, smårre ångsytor, strandvallar och strandhållar.

Norr om torpstugan finns en mindre sånka med tått heterogen vegetation och påtagligt rik førekomst av (små-) fågel.

Målsåttning : Vistelseyor. "Parkvård" av skogsbestånden men centralt i området (den något fuktigare sånkan jåmfør kartan) læmnas tråd- og buskskikt helt orørt med tanke på våxt- og djurliv, og den fågelsång som är en våsentlig del av platsens värde før besøkare.

Skild från torpstugan av ett tätt bälte av vegetation anordnas vid stranden i norr friluftsanläggningar såsom skärmskydd, eldstad m m.

#### Åtgärd:

1. Försiktig röjning-gallring för att öppna "gårdsplan" och vistelseytor i övrigt. Sittgrupper, toalett, sopkärl, regnskydd, eldstad, Eventuellt brygga. Information ordnas i och vid anslutning till stugan.
2. Slåtter av gårdsplan. Kompletterande röjningar, städning. underhåll av anläggningen.

#### Skötselområde 4

**Beskrivning:** Omfattar större delen av avdelning 6 enligt skogsbruksplanen. Tidigare odlingsmark (och bete). Relativt sank sedimentmarker med en del torrare backar. Grandominerat bestånd med stort inslag av lövträd, bl a en hel del grova aspar.

**Målsättning:** Lövskogsinslaget bevaras genom begränsade avverkningar. Några ängsytor på torrare underlag hålles öppna som gläntor så att det gamla odlingslandskapet (i någon mån) kan anas av besökarna. Lövskogsinslaget (främst asp) bevaras även med tanke på fågellivet. I samma syfte bevaras även tätningar (av granunderväxt och sly) speciellt i anslutning till de torrare backarna. All avverkning sker på sådant sätt att markskador inte uppstår. I östra delen: lämnas strandskogen (löv med granunderväxt) i huvudsak orörd. Någon utsiktsröjning mot sjön skall här inte göras.

**Åtgärd:** Begränsade gallringar där stor hänsyn till naturmiljön iakttages enligt målsättningen ovan.

#### Skötselområde 5

**Beskrivning:** Omfattar främst avdelning 9 enligt skogsbruksplanen samt strandpartier nordost därom. Mycket mager hållmarkstallskog. Delvis bergimpediment. Knotiga strandtallar.

**Målsättning:** Bevarad strandskog av naturskogskaraktär och attraktiv vistelsemiljö. Tallskogen på udden och strandzon lämnas utan avverkningsingrepp. I Övergången mot det innanför liggande skogsbeståndet görs begränsade gallringsingrepp för att skapa en mjuk övergång.

#### Åtgärd:

1. Skärmskydd på södra udden. Toalett, sopkärl. Angöringsringar på västra stranden.
2. Underhåll av skärmskyddet, ved tillhandahålles. Städning.

#### Skötselområde 6

**Beskrivning:** Omfattar avdelning 10 enligt skogsbruksplanen samt del av avdelning 9. Mager udde motsvarande den i skötselområde 5 samt där innanför liggande sandsediment med blandbestånd dominerat av grova tallar.

**Målsättning:** Vistelseytor - camping. Uddens hållmarkstallskog lämnas helt intakt medan sandmarkernas bestånd anpassas till strävan att skapa trivsamma vistelseytor.

#### Åtgärd:

- 3 Röjning-gallring för att öppna ytor på sandmarkerna. Skärmskydd på udden, Sittgrupper, sopkärl. toalett, Angöringsringar på Östra stranden.
- 3 Normalt underhåll.

#### Skötselområde 7

**Beskrivning:** Omfattar huvuddelen av Sibberön, d v s avdelningarna (del av) 6, 7, 8, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18. Varierande skogsbestånd på medelgod mark, talldominerat med bitvis stor inblandning av gran, lövträd (björk).

**Målsättning:** Skogsbruk bedrives. Stor hänsyn ska11 dock tagas till naturmiljön och reservatets syfte. Särskilt gäller detta alla strandzoner där utpräglade ”strandtallar” sparas och nedrisning undvikas. Vidare lämnas fiskgjusens boträd och en grupp grova träd därkring. Invid stigen Mellan skötselområde 4 och 5 lämnas några gamla fröträd som Överståndare i det nya skogsbeståndet.

Kalytor maximeras till ca 1 hektar. Ny kalyta upptages invid tidigare yta först sedan ungskogen där nått ca 2 meters höjd.

**Åtgärd:** I princip enligt skogsbruksplanen.

#### Skötselområde 8

Beskrivning: "Passet" mellan Sibberön och Köjan, Strandvall med attraktiva, knotiga tallar, Torrmarksvegetation.

Målsättning: Lämnas orört.

Åtgärd:

1. -
2. Städning

#### Skötselområde 9

Beskrivning: Omfattar i huvudsak avdelning 19 enligt skogsbruksplan.

Lundvegetation med tätt lövskogsbestånd där rönn (!) dominerar. Enstaka granar som underväxt. Riklig förekomst av brännässlor. Skogssallat, höga ormbunkar, högväxt flenört. Vidare hallon, nypon, vinbär (krusbär) samt inslag av alm.

Inom östra delen större inslag av alskog.

Målsättning: Lämnas orört tillsammans med övriga delar av Köjan till förmån för växt- och djurliv.

Åtgärd: Eventuellt uppföres ett observationstorn (fågel och vilt) i södra delen av området.

#### Skötselområde 10

Beskrivning: Omfattar avdelningarna 20 och 21 enligt skogsbruksplanen. Bestånd av björk och gran. Gran dominerar i det centrala partiet, björk i övrigt. Goda fågelbiotoper.

Målsättning: Lämnas orört tillsammans med övriga delar av Köjan till förmån för växt- och djurliv.

#### Skötselområde 11

Beskrivning: Omfattar avdelningarna 22 och 23 enligt skogsbruksplanen. Breda strandängar, delvis på klapperstensunderlag, delvis sankar med finkorniga sediment. Holmar med blandbestånd av främst klibbal med inslag av tall. Breda buskzoner (vide, pors, brakved, björnbär, hallon).

Målsättning: Lämnas orört tillsammans med övriga delar av Köjan till förmån för växt- och djurliv.

DEL 3

### 3 Plan för anläggning, disposition och skötsel av anordningar för rekreation och friluftsliv

#### 3.4 Allmänt

Behandlade anordningar har angivits på bilagd karta. Avsedd utbyggnadstakt framgår i huvudsak av efterföljande ekonomiska flerårsplan.

#### 3.4 Friluftsanordningar

3.2.1 Brygga skall finnas vid Kalvön i nuvarande läge. Inseglingsträddan bör på sikt vidgas och bryggan utökas.

Mindre brygga - för 5-10 båtar - iordningställes eventuellt vid Lånskarsviken.

3.2.2 Stigar (delvis befintliga) skall finnas enligt bifogade karta. Där särskild markering är befogad skall denna ske enligt svensk standard. Spångning skall utföras över alla fuktigare partier.

3.2.3 Toaletter skall anordnas på Kalvön samt vid Lakviken och Lånskarsviken.

3.2.4 Regnskydd och vindskydd skall finnas på Kalvön samt Lånskarsviken och Lakholmsudden. Anläggningarna huvudsakligen byggda av rundvirken uppföres efter hand och ersätter äldre konstruktioner.

3.2.5 Ved skall tillhandahållas av tillsynsmannen vid skärmskydd och regnskydd.

3.2.6 Campingtytor iordningställes. Mindre enheter (gläntor "vegetationsrum") eftersträvas. Avskärmande vegetation sparas. Långtidscamping begränsas.

#### 3.4 Kommunikationer

3.4.8 Turer med passagerarbåt kan ske efter förfrågan vid båtöverfarten - kiosken norr om Picasso-statyn. Kommunens fritidsförvaltning disponerar för närvarande två passagerarbåtar med 46 respektive 40 platser.

3.3.2 Överskeppning till Vålöns norra strand i mindre båt över Vålösundet kan ordnas genom kommunens fritidsförvaltning.

### 3.4 Information

3.4.8 Informationstavla med uppgifter om reservatsområdet, dess natur och serviceanordningar skall finnas vid småbåtshamnen på fastlandssidan av Vålösundet.

3.4.8 Stugan i delområde 3 utnyttjas för informationsverksamhet t ex utställningar.

3.4.8 Större informationstavla skall även finnas vid bryggan Kalvön samt vid anläggningarna i Lånskarsviken och Lakholmsuddarna.

3.4.4 Vägvisning, spårmarkering skall utföras enligt svensk standard och naturvårdsverkets anvisningar.

3.4.8 Orienteringstavlor skall finnas vid stigskäl.

3.4.6 Tillsynsman skall i möjligaste mån bistå allmänheten med information om reservatet och Vänerskärgården.

3.4.7 Guidade rundvandringar bör anordnas under ledning av botaniskt och ornitologiskt (ekologiskt) sakkunnig person.

3.4.8 Folder för större del av Vänerskärgården bör utarbetas.

Bilagor:

Karta 1:10 000

Ekonomisk flerårsplan

Skogsbruksplan